

Bollnäs kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Rengsjöskolan F-6 i Bollnäs kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Bollnäs kommun att senast den **31 oktober 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Bollnäs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen inte är tillräckligt för att eleverna ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Rektorn ska fatta beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram efter att en utredning av elevens behov av särskilt stöd är genomförd.
- Rektorn ska se till att skolan ger eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, om utredningen visar att en elev är i behov av särskilt stöd, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Bollnäs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att specialpedagogisk kompetens deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Rengsjöskolans arbete med särskilt stöd. Det finns elever på skolan som inte fått sitt behov av särskilt stöd skyndsamt utrett, fast det visat sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleverna ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Eftersom det finns elever som inte får sitt behov av särskilt stöd utrett, så bedömer Skolinspektionen att det är sannolikt att inte samtliga elever som är i behov av särskilt stöd får det särskilda stöd som de har rätt till. Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Utredningen visar att specialpedagogisk kompetens inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete utan enbart utför ett åtgärdande arbete.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Rengsjöskolans arbete med särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever på skolan som inte fått sitt behov av särskilt stöd skyndsamt utrett, fast det visat sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleverna ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Eftersom det finns elever som inte får sitt behov av särskilt stöd utrett, så bedömer Skolinspektionen att det är sannolikt att inte samtliga elever som är i behov av särskilt stöd får det särskilda stöd som de har rätt till. Bristen i arbetet med särskilt stöd kan innebära att samtliga elever därmed inte ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Av förarbetena kring regleringen av extra anpassningar framgår bland annat det inte är möjligt att ange någon tidsgräns för hur länge stöd i form av extra anpassningar bör ges i den ordinarie undervisningen innan en anmälan om elevens behov av särskilt stöd till rektorn ska göras. Tidpunkten för detta måste avgöras i varje enskilt fall. Om en elev efter en tids stöd fortfarande inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås är det viktigt att stödinsatserna intensifieras och anpassas ytterligare utifrån elevens behov. Om stödet trots detta inte är tillräckligt bör frågan om elevens behov av särskilt stöd anmälas till rektorn. Det finns dock fall där särskilt stöd kan behöva sättas in relativt

omgående, exempelvis om det stöd som ges inom ramen för den ordinarie undervisningen inte är tillräckligt för att en elev ska lära sig läsa. Det kan också finnas situationer där läraren omedelbart kan bedöma att det stöd som kan tillhandahållas i den ordinarie undervisningen inte kommer att vara tillräckligt. Så kan t.ex. vara fallet med en elev vars funktionsnedsättning ger upphov till ett behov av betydande anpassningar. Detsamma kan gälla en elev med andra svårigheter, vilka kräver betydande anpassningar som inte kan hanteras inom ramen för den ordinarie undervisningen. (prop. 2013/14:160, s. 24)

Av Skolinspektionens utredning framkommer att det finns elever på skolan som inte fått sitt behov av särskilt stöd skyndsamt utrett, fast det visat sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleverna ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av skolans dokumentation över elevernas måluppfyllelse framgår att sju elever i årskurs 6 inte nådde de kunskapskrav som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen höstterminen 2017. Vidare framgår att en av dessa sju elever har befarats att inte uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås i minst ett och samma ämne höstterminen 2017, vårterminen 2017, höstterminen 2016 och vårterminen 2016. Rektorn uppger vid Skolinspektionens intervju att en pedagogisk utredning är genomförd för eleven men beslut om att utarbeta eller att inte utarbeta ett åtgärdsprogram har inte fattats. Lärarna uppger att eleven har extra anpassningar i form av talsyntes, inläsningstjänst och att lärarna läser upp texter för eleven.

Vidare framgår av skolans dokumentation över elevernas måluppfyllelse att ytterligare en elev befarats att inte uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås i minst ett och samma ämne höstterminen 2017, vårterminen 2017 och höstterminen 2016. Lärarna uppger att specialpedagogen och rektorn har arbetat med eleven. Av den dokumentation som huvudmannen har inkommit med till Skolinspektionen framkommer att det inte, för denna elev, har genomförts någon utredning av behov av särskilt stöd eller att det ska genomföras en sådan utredning och det finns inget utarbetat åtgärdsprogram.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Rengsjöskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Bollnäs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Utredningen visar att specialpedagogisk kompetens inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete utan enbart utför ett åtgärdande arbete. Visserligen visar utredningen att rektorn har specialpedagogisk kompetens och att rektorn har arbetat med åtgärdande insatser mot enskilda elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd. Dock så visar utredningen att rektorn inte hinner delta i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet som specialpedagog. Bristen kan få till följd att eleverna inte får de förebyggande och hälsofrämjande åtgärder de är i behov av för att stödja deras utveckling mot utbildningens mål.

I skollagen anges att elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetarna till skollagen framgår att i det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som t.ex. arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning m.m. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor (prop.2009/10:165 s. 276). Personal med specialpedagogisk kompetens kan utifrån de uppgifter som finns om elevens hälsa, sociala situation etc. bedöma och planera hur elevens problem bäst ska mötas i undervisningen. (s. 278)

Vid Skolinspektionens intervju med rektorn framkommer att specialpedagogen endast utför ett åtgärdande arbete gällande enskilda elevärenden på uppdrag av skolan. Rektorn uppger vidare att specialpedagogen inte deltar i elevhälsans möten och att ingen personal på enheten har det specialpedagogiska uppdraget. Rektorn och lärarna uppger att rektorn har specialpedagogisk kompetens men rektorn uppger vidare att hen inte hinner med det förebyggande och hälsofrämjande uppdraget i form av sin specialpedagogiska kompetens. Även lärarna uppger att det inte finns någon specialpedagogisk kompetens som deltar på elevhälsans möten.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Rengsjöskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Bollnäs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Bollnäs kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Bollnäs kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Bollnäs kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Bollnäs kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

2018-04-13

2018-04-13

X Sara Carlsson

X Linda Wolf

Beslutsfattare
Signerat av: Sara Carlsson

Föredragande
Signerat av: Linda Wolf

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Rengsjöskolan F-6

Fakta om Rengsjöskolan F-6

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Bollnäs kommun under våren 2018. Rengsjöskolan F-6 besöktes av Skolinspektionen den 30 januari 2018 och den 31 januari 2018 samt att en kompletterande intervju genomfördes den 27 februari 2018.

Rengsjöskolan är en kommunal grundskola belägen i Bollnäs kommun. Skolan har vid tillsynstillfället 119 elever. Verksamheten omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1–6 samt fritidshem.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets nationella statistik över de nationella ämnesproven som genomfördes läsåret 2016/17 varierade andelen elever som nådde kunskapskraven på delproven i ämnet matematik 58,8–94,1 procent. Motsvarande resultat för riket var 79,6–96,5 procent. I ämnet svenska varierade andelen elever som nådde kunskapskraven på delproven 82,4–94,1 procent. Motsvarande resultat för riket var 90,5–98,0 procent.

Årskurs 6

Enligt Skolverkets nationella statistik för läsåret 2016/17 var den genomsnittliga betygspoängen högre än genomsnittet i riket i ämnena bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, fysik, geografi, historia och religionskunskap och slöjd. Den genomsnittliga betygspoängen var lägre än riket i ämnena matematik, musik, biologi, kemi, samhällskunskap, svenska och teknik.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde våren 2017 en enkät för eleverna i årskurs 5 på Rengsjöskolan. Indexvärdet för att eleverna upplever att de har studiero var 4,9 på en skala av 1–10 där ett högt värde skulle innebära att eleverna har svarat att studieron är god. Av enkäten framgår vidare att indexvärdet för att eleverna upplever att de känner sig trygga i skolan var 8,2.